

give mig den og den Forfatning, saa vil jeg tage den, ellers ikke. Kongen og Rigsdagen spørge ikke. Geistligheden om den Forfatning, Kirken skal have. Med Hensyn til Tienden skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at Staten jo dog stedse har vist, at den anseer det for sin fulde Eiendom, thi gjorde den ikke det, saa maatte jo Kirken have traadt op og protesteret, da der blev Tale om at afløse Tienden, at bestemme den fra en Naturalhjælp til fast Afgift til Korn og siden til Afgift i Penge efter Capitelstaxten. Efter de Fremskridt, som Agerdyrkningen har gjort, og som vi Alle ere overbeviste om, at den i Fremtiden yderligere vil gjøre, vilde jo Tienden have været ganske betydeligt, og Staten har altsaa affaaert al denne Tilvæxt; hvis Tienden var Kirkens Eiendom, maatte den altsaa have havt Ret til at protestere og sige: Det er min Eiendom, den kan ikke bestaaes mig, efterhaanden som Agerbruget skrider frem; ville mine Tiender være betydeligt, og jeg kan ikke taale, at de slaes fast nu. Derom har Staten ikke spurgt Kirken, den har handlet som den burde, og det er jo ogsaa Beviis paa, at Staten kan handle med denne Indtægt, som den handler med enhver anden af Landets Indtægter.

Jeg skal derpaa gaae over til at omtale, hvad den ærede Minister bemærkede i Aftes. Han erklærede, at efter den Stilling, som en Lov, han i Landstinget har indbragt angaaende Lønningen for en Deel af Geistligheden, havde, var dette Spørgsmaal om Posteringen af Folkelirken ham mindre vigtigt; men han meente dog, at man skulde vedtage den, da han deri vilde see en Opfordring til i en nær Fremtid at sørge for at faae Geistlighedens Lønning bestemt. I den Anledning vil jeg tillade mig at bemærke, at dersom der virkelig skulde kunne blive Spørgsmaal om i nogen Henseende at gaae ind paa en Sikring med Hensyn til, hvad der nu anvendes til Geistlighedens Lønning til kirkelige Niemed, forekommer det mig dog, at der aldrig vil kunne blive Spørgsmaal om at vedtage noget Saadant, førend med det samme Slag, ved samme Afstemning Geistlighedens Lønning i sit hele fulde Omfang bliver bestemt. Det forekommer mig, at naar den

ærede Minister vil give ikke en fuldstændig, men en deelviis Lønningslov, maa der med det samme i en eller anden Retning træffes visse betryggende Foranstaltninger ved denne samme Lov, der bestemmer Lønningerne; men nu at ville have, at vi skulle række en lille Finger, som Regjeringen vilde gribe for efterhaanden at indbrage hele Haanden og hele Personen, førend vi vide, om der kommer en Lønningslov eller ikke, det kan dog paa ingen Maade siges at være rigtigt; lad os holde dette Spørgsmaal abent. Naar den ærede Minister, som jeg er overbevist om, mener det alvorligt med at faae Geistlighedens Lønning fastsat paa en tidsvarende Maade, naar han fremkommer med en Lønningslov, der opfylder dette, og han deri indsætter de Bestemmelser, han anseer for nødvendige for at kunne gaae ind paa Loven i dens Heelhed, saa forekommer det mig, at Spørgsmaalet først foreligger i en saadan Skikkelse, at det for Rigsdagen kan stille sig saaledes: Ville vi nu ofre det for at faae det, eller ville vi ikke? Der kan til den Tid blive Spørgsmaal om at underhandle med den ærede Minister, og naar han siger: uden det faaer Landet heller ikke det, saa kan Enhver af os overveie, om vi troste os til at give efter for Ministeren, for at faae det Gode, som vi attraae; men at give Betaling forud, uden at vi ere visse paa at faae det Allermindste for den, det forekommer mig at være aldeles urigtigt. Jeg stemmer altsaa selv og raader ligeledes de Herrer til at stemme for det Endringsforslag, jeg har været med at stille.

Formanden: Rigsdagsmanden for Ribe Amts 2den Valgtreds har Ordet for en kort Bemærkning.

H. Sage: Det var en Misforstaaelse af den ærede sidste Taler, naar han sagde, at jeg meente, at Geistligheden og Kirken skulde sammen. Jeg har tilladt mig at stille Forslag, som netop gik ud paa, at Menigheden skulde komme til sin Ret i Kirken. Tidligere har den ærede Rigsdagsmand deelt denne Anskuelse; han har derefter atter forladt den. Jeg troer ikke, det kan benægtes, at naar Kirken nu udtaler sig gjennem sine Landemoder, gjennem